

Sprawozdanie finansowo -
merytoryczne z realizacji Gminnego
Programu Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w
2021 r.

Opracowanie: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie

Podstawa prawna:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 przyjęty został Uchwałą NR XIII/83/2019 Rady Gminy Zbójno z dnia 28 listopada 2019 r. Gminny Program powołano w celu realizacji zadań własnych gminy zgodnie z art.4¹ ust.2 i ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art.10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie (zgodnie z art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Źródła finansowania Gminnego Programu stanowiły środki finansowe pochodzące z dochodów budżetu gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków zewnętrznych pozyskanych ze środków unijnych przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbójnie.

Zrealizowane zadania w ramach programu:

Zadanie 1.

PONIESIONE WYDATKI: 18 065,83 zł

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, innych substancji psychoaktywnych:

Zadanie zostało zrealizowane poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla Rodzin w Zbójnie, gdzie przez 12 miesięcy przyjmowało trzech specjalistów:

- instruktor terapii uzależnień,
- socjoterapeuta/pedagog,
- psycholog.

W drugiej połowie roku dodatkowo zatrudniono prawnika świadczącego porady podopiecznym gminnej komisji oraz zespołu interdyscyplinarnego dla rodzin ds. przeciwdziałania przemocy.

Punkt był czynny średnio 20 godzin miesięcznie.

W punkcie konsultacyjnym realizowano ofertę w następujących kategoriach: 1. Rozpoznawanie problemu zgłaszanego przez klienta, 2. Motywowanie osób uzależnionych oraz członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie podmiotów prowadzonych przez NFZ, 3. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany wzorca picia, 4. Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym, 5. Udzielenie pomocy młodzieży eksperymentującej z substancjami psychoaktywnymi oraz uzależnieniami behawioralnymi, 6. Konsultacje i wsparcie dzieci z rodzin

z problemami alkoholowymi, 7. Udzielanie konsultacji osobom doznającym przemocy w rodzinie, 8. Motywowanie do uczestnictwa w oddziaływaniach adresowanych do osób stosujących przemoc, 10. Gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy, 11. Poradnictwo psychologiczne dla osób/ rodzin w kryzysie, 12. Wsparcie z żałobie.

Zestawienie usług świadczonych przez pracowników punktu konsultacyjnego dla rodzin zawiera poniższa tabela. Wyrażone poniżej dane mają charakter narastający.

Lp.	Rodzaj konsultacji	Liczba osób (sumarycznie)*	Liczba porad (sumarycznie)*
1.	Osoby z problemem alkoholowym	19	56
2.	Dorośli członkowie rodziny z problemem alkoholowym w tym współzależnym i DDA	38	133
3.	Osoby doznające przemocy w rodzinie	19	25
4.	Osoby stosujące przemoc w rodzinie	3	15
5.	Poradnictwo rodzinne, konsultacje dzieci	8	32
6.	RAZEM:	-	266*

Tabela 1. Konsultacje w punkcie konsultacyjnym dla rodzin w 2021 roku

*dane liczbowe odzwierciedlają **kategorie zgłaszanych problemów, a nie łączną liczbę osób**, co oznacza, że jedna osoba mogła zgłosić kilka problemów.

Z pomocy pedagoga/ socjoterapeuty skorzystało łącznie 13 dzieci (dane na podstawie raportu socjoterapeuty – liczba osób narastająca). Socjoterapeutka prowadziła konsultacje rodzinne. Pomoc pedagogiczna i socjoterapeutyczna świadczona była przede wszystkim w obszarze radzenia sobie w trudnej sytuacji rodzinnej, porad wychowawczych dla rodziców, porad dla dzieci na temat radzenia sobie w trudnych relacjach rówieśniczych.

Ponadto z zestawień pracowników punktu ustalono, że **łączna liczba różnych osób** które korzystały z poradnictwa i pomocy w punkcie konsultacyjnym dla rodzin wynosi **76**.

Lp.	Rodzaj konsultacji wg. rodzaju specjalistów	Liczba osób (narastająco)*	Liczba porad (narastająco)*
1.	Psycholog	21	63
2.	Pedagog/socjoterapeuta	27	101
3.	Terapeuta uzależnień	9	40
4.	Prawnik	19	25
5.	RAZEM:	76	229

Tabela 2. Konsultacje w punkcie konsultacyjnym dla rodzin w 2021 roku – rodzaj konsultacji

*Liczba osób narastająco oznacza, że każdy beneficjent został wykazany 1 raz, zaś liczba konsultacji oznacza łączną ilość wizyt u poszczególnych specjalistów

Koszt prowadzenia punktu w 2021 roku to **17 065,83 zł**.

Ponadto GOPS w Zbójnie zawarł Umowa z Poradnią Leczenia Uzależnień w Golubiu – Dobrzyniu na realizację programu psychoprofilaktycznego dla sprawców przemocy. Koszt współfinansowania wyniósł **1000zł** w skali roku. Z programu skorzystało 3 mężczyzn z naszej gminy.

Zadanie 2.

PONIESIONE WYDATKI: 2 951,73 zł

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Prowadzono współpracę z pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie /w tym między innymi przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty, prokuratury/ w ramach bieżącej pracy OPS. Pomoc oraz poradnictwo dla osób doświadczających przemocy i będących jej sprawcą realizowano świadczone przez prowadzenie Punku Konsultacyjnego dla Rodzin w Gminie Zbójno. Więcej informacji w opisie Zadania nr 1.

Nasza Gmina zawarła również porozumienie z Województwem Kujawsko-Pomorskim w sprawie dofinansowania Telefonu Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, który obsługiwany jest przez wykwalifikowanych konsultantów. Koszt porozumienia na cały rok **234,60 zł**.

Ponadto dofinansowano wydatki w ramach grupy wsparcia dla osób w kryzysie (zw. z problemem alkoholowym w rodzinie lub/i przemocą) w wysokości – **2 717,13 zł**.

Zadanie 3.

PONIESIONE WYDATKI: 31 052,93 zł

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz *dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych*, w następującym zakresie:

1. Realizacja działań profilaktycznych (informacyjnych, edukacyjnych) wśród dzieci, młodzieży i dorosłych – profilaktyka szkolna i środowiskowa:

- 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbójnie kontynuował edukacyjną kampanię społeczną pn. **ŚWIADOME RODZICIELSTWO=SZCZEŚLIWE DZIECIŃSTWO**, w ramach której prowadzono edukację publiczną poprzez dystrybucję materiałów informacyjnych i prowadzenie serwisu społecznościowego. Celem kampanii jest wzmacnianie naturalnego środowiska wychowawczego rodzin, poprawa kompetencji rodzicielskich, wzmocnienie więzi rodzinnych oraz integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym. W minionym roku ze względu na pandemię COVID -19 warsztaty umiejętności rodzicielskich nie były realizowane.

- 2) Programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży realizowali lokalni profilaktycy na terenie szkół:
- Szkoła Podstawowa im. Powstańców Styczniowych w Klonowie
 - Zespół Szkół im. Wojska Polskiego w Zbójnie

Lp.	Profilaktyka uniwersalna	L. uczniów	L. realizatorów	L. rodziców	KOSZTY (osobowe, rzeczowe – materiały, usługi)
1.	Program profilaktyczny Pogromcy Stresu- ZS w Zbójnie	31	1	31	3352,94
2.	Program profilaktyczny Garść radości, szczypta złości – SP Klonowo z konkursem recytatorskim	35	1	0	1080,00
3.	Program prof. uniwersalnej Cyberprzemocy mówimy NIE- SP Klonowo	12	1	0	1060,00
RAZEM:		78	3	31	5492,94

Tabela. 3 Realizacja programów profilaktyki w Gminie Zbójno w 2021 roku

*/łączna liczba uczestników/

#Zadanie realizowane w ramach profilaktyki narkotykowej

- 3) Inne działania nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi:

Forma działań	TAK/NIE	liczba uczestników	Wysokość przeznaczonych środków finansowych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
Jednorazowe prelekcje, pogadanki	NIE	0	0
Spektakle profilaktyczne	NIE	0	0
Festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi):	TAK	150	5054,29
- Rodzinne Mikołajki – „Rodzina bez przemocy”			
- Wydarzenie ntegracyjne dla mieszkańców Gminy Zbójno realizowane w ramach projektu Samopomocowa Ggrupa wsparcia (wkład do projektu EFS -998,84 zł)			
Imprezy sportowe (turnieje, wyścigi, olimpiady itp.)	TAK	54	1534,99
- z wyjątkiem pozalekcyjnych zajęć sportowych:			
- Bieg charytatywny dla Adriana -20.06.2021r.			
-XXIV maraton trzeźwości – 24.09.2021r. (impreza profilaktyczna)			
-Rajd rowerowy w Działyniu 10.10.2021r. (prof. środowiskowa)			
Konkursy plastyczne (literackie, muzyczne, recytatorskie, o bezpieczeństwie itp.):	TAK	9	300,00
- Konkurs profilaktyczny „Z bezpieczeństwem za			

Tabela. 4. Realizacja innych działań nie będących ustrukturyzowanymi programami profilaktyki realizowanymi w 2021 roku

Łączny koszt realizacji wszystkich programów profilaktyki uniwersalnej wyniósł **12382,22 zł.**

W roku 2021 nie realizowano programów profilaktyki selektywnej i wskazującej oraz programów rekomendowanych.

- 4) Prowadzenie edukacji publicznej społeczności lokalnej poprzez dystrybucję ulotek informacyjnych wydawnictw: ETOH i PARPA z obszaru profilaktyki zachowań problemowych dzieci, młodzieży oraz dorosłych. W sumie rozpowszechniono około 90 ulotek. Ponadto Gmina angażowała się w udostępnianie informacji nt. ogólnopolskich kampanii społecznych: ogólnopolska kampania - 16 dni przeciwko przemocy.
- 5) Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w okresie wolnym od nauki szkolnej przez organizacje pozarządowe – powierzenie zadania zgodnie z Ustawą o zdrowiu publicznym:

W 2021 roku ogłoszono konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie GPP i RPA oraz PN na 2020rok. Do konkursu przystąpiła jedna organizacja z terenu Gminy Zbójno, która spełniła wymogi formalne i merytoryczne w związku z czym otrzymała dofinansowanie. W ramach realizacji Zadania nr 3 GPP i RPA oraz PN na 2021 r. organizowano czas wolny dzieciom i młodzieży z terenu naszej Gminy. Tabela nr 4 prezentuje sprawozdanie finansowo-merytoryczne z ww. zadania.

Lp.	Nazwa stowarzyszenia/ organizacji	Nr umowy	Kwota przekazanych środków ogółem (zł)	Wykorzystana kwota ogółem (zł) (suma poz. 6 i 7)	Wykorzystane środki na materiały (zł)	Wykorzystane środki na umowy z realizatorami (zł)	Liczba uczestników (suma poz. 9 - 11)	Liczba dziewcząt	Liczba chłopców	Liczba rodziców	Liczba godzin zrealizowanych czynności
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Stowarzyszenie Działyńskie na Rzecz Rozwoju Edukacji, Kultury i Sportu ŻEROMIAK	Umowa nr 3/2021 z dnia 25.06.2021r.	5280,00	5280,00	1780,49	3499,51	60	30	30	0	70
Razem:			5280,00	5280,00							

Tabela 5 Zestawienie dotacji dla stowarzyszeń w 2021 roku przekazanych w ramach konkursu ofert

6) Prowadzenie placówki wsparcia dziennego

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie prowadził również placówkę wsparcia dziennego pn. „Klub młodzieżowy UL” w Świetlicy Wiejskiej w Sitnie (do końca czerwca 2021r) oraz w Klonowie (od lipca), gdzie dzieci i młodzież z terenu gminy mogły w interesujący sposób spędzić wolny czas, rozwijając swoje zainteresowania, nabywając nowe umiejętności, wzajemnie integrując się podczas zabaw, animacji i wycieczek. Placówka zapewnia 30 miejsc, które są w pełni wykorzystane. Zadanie finansowane ze środków EFS oraz w ramach środków profilaktyki alkoholowej (**10474,07 zł**) i prof. narkotykowej (**1962,60 zł**). Placówka funkcjonowała średnio 4 razy w miesiącu po 3 godziny, zaś w okresie wolnym od nauki szkolnej po 12 godzin.

Łączna suma wydatków na ten cel wyniosła **12 436,67 zł**.

7) Działania zwiększające kompetencje lokalnych środowisk zaangażowanych w przeciwdziałanie uzależnieniom

Zorganizowano szkolenia oraz spotkania warsztatowe:

- Szkolenie dla członków ZI ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Zbójnie. Koszt zadania: 234,04 zł (koszt. Delegacji na 3 dniową konferencję szkoleniową organizowaną przez Urząd Wojewódzki Woj. Kujawsko –Pom., 1 uczestnik)
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, łączny koszt zadania wyniósł 720,00 zł (2 szkolenia, łączna liczba uczestników – 5 os w tym jedno dla osoby obsługującej merytorycznie komisję).

Suma poniesionych kosztów: **954,04 zł**.

Zadanie 4.

PONIESIONE WYDATKI (prof.alko): 0 zł
PONIESIONE WYDATKI (prof.narko): 0 zł

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej instytucjom, osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym, w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy.

Zadanie realizowano poprzez udzielanie pomocy merytorycznej przedstawicielom organizacji pozarządowych w zakresie ubiegania się o środki finansowe z gminnego programu, wskazywanie miejsc pomocy terapeutycznej i psychoterapeutycznej, informowanie o możliwościach korzystania ze szkoleń i warsztatów zwiększających wiedzę. Zadanie realizowano w ramach bieżącej pracy OPS oraz działań GKRPA.

Zadanie 5.

PONIESIONE WYDATKI (prof.alko): 15 164,55 zł
PONIESIONE WYDATKI (prof.narko): 0 zł

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.

W ramach procedury zmierzającej do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu podjęto następujące działania:

- zorganizowano 31 posiedzenia w celu przeprowadzenia rozmów interwencyjno - motywacyjnych z 31 osobami potencjalnie uzależnionymi (25 nowych spraw, 6 spraw kontynuowanych z 2019 r.) oraz 22 członkami rodzin,
- podjęto czynności zmierzające do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec 8 osób poprzez wniesienie wniosku do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego (oraz kontynuowano 3 sprawy z roku 2020);
- sąd zastosował postanowienie o leczeniu przymusowym w trybie stacjonarnym wobec 8 osób,

W analizowanym roku do procedury zgłoszono 12 nowych osób. W 15 sprawach jednocześnie prowadzona była procedura NK.

Na potrzeby diagnozy stopnia uzależnienia każdorazowo wykonywano badania oraz sporządzano opinie biegłych w przedmiocie stwierdzenia stopnia uzależnienia. Koszty postępowania związane z badaniami biegłych psychologa i psychiatry dla 8 osób: **4603,92 zł.**

Podsumowanie działalności GKRPA:

W GKRPA w Zbójnie czynności wykonywało 5 członków. W ramach komisji działają podzespoły problemowe zajmujące się:

- 1) kontaktem z osobami uzależnionymi i ich rodzinami,
- 2) kontrolą punktów sprzedaży.

Zespołowo komisja podejmowała decyzje dotyczące realizacji programów z obszaru profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania narkomanii, pracowała nad treścią aktualnego programu profilaktyki oraz opracowywała strategię działań w zakresie szeroko rozumianej integralnej profilaktyki problemowej. Komisja na wspólnych posiedzeniach spotkała się 4 razy w ciągu roku 2022. Na diety z tytułu posiedzeń roboczych, prowadzenia rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi i członkami rodzin oraz delegacje wydatkowano łączną kwotę **9410,63 zł.**

Zorganizowano szkolenie dla członków komisji z zakresu aktualnych przepisów w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – koszt zadani: **1150,00 zł.**

Zadanie 6.

PONIESIONE WYDATKI (prof.alko): 0 zł
PONIESIONE WYDATKI (prof.narko): 0 zł

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Komisja nie podejmowała interwencji w zw. z naruszeniem ww. przepisów.

Podsumowanie finansowe:

Ogółem na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych wydatkowano kwotę **62 286,92 zł** oraz na profilaktykę i przeciwdziałanie narkomanii wydatkowano kwotę **4 948,12 zł** zgodnie z GPPiRPA oraz PN na 2021 rok. Łączne wydatki poniesione z tytułu realizacji GPPiRPA oraz PN na 2021 rok wyniosły: **67 235,04 zł**.

Rodzaj przychodu/ wydatku łącznie:	Kwota łącznie: (w PLN)
Wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2021 roku:	60 477.07
Wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie gminy na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku:	67 800.00
Wysokość środków finansowych faktycznie wykorzystanych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku:	57 006,92
Wysokość środków finansowych faktycznie wykorzystanych na realizację gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w 2021 roku:	4 948,12
Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku:	5 280,00
Wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań wynikających z gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w 2021 roku:	0.00

Tabela. 6 Zestawienie przychodów i wydatków w Gminie Zbójno za 2021 rok

Gmina Zbójno oprócz środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczyła na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku inne środki finansowe w ramach projektów unijnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego w łącznej wysokości 57 555,41zł.

Kategorie wydatków na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych ze środków unijnych:

Kategoria	Wysokość wydatkowanych środków
Prowadzenie placówki wsparcia dziennego	25 343.53
Prowadzenie samopomocowej grupy wsparcia	25 365.76

Tabela 7. Wydatki poniesione na realizację GPP i RPA oraz PN w roku 2021 ze środków zewnętrznych

Gmina uzyskała również w 2021 roku środki z tytułu opłat w części, o której mowa w art. 92 ust. 11, oraz z dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 92 ust. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml) w kwocie 6 846.12zł.

Środki w całości zostały przeznaczone na dofinansowanie prowadzenie placówki wsparcia dziennego.

Sporządziła:
Estera Rutkowska